

Az influenzahelyzet

Az influenza Magyarország területén jelenleg kifejezetten járványos formában, nagy számú megbetegedést okozva, elsősorban Borsod és Pest megyékben, valamint a fővárosban és Miskolcon fordul elő. Több megyében, így Szabolcsban, Hevesben, Nógrádban, Szolnokban is előfordulnak influenzás megbetegedések, azonban egy mástól elszigetelt góccok formájában. Eddig a Dunántúlon, csak elszórtan, kis számban észlelték influenzás megbetegedéseket.

Az egészségügyi szervek az ország egész területén megteszik a szükséges intézkedéseket.

Dr. Vetrő János, a szegedi KÖJÁL igazgató főorvosa tegnap arról tájékoztatót, hogy a körzeti orvosok legfrissebb jelentése szerint a rendelőkben eddig nem találtak tipikusan influenzás megbetegedéssel. Ettől függetlenül a KÖJÁL megerősítette figyelő szolgálatát Szegeden, Csongrád megyében, és a szomszédos megyékben is.

Az előfordulható megbetegedésekre felkészülve szerdán éjjel már megérkezett a szegedi KÖJÁL-hoz az

Egészségügyi Minisztérium által küldött, és az A-2 ellen védetségét nyújtó oltóanyag, amelyet szükség szerint azok kapnak, akik szívbeteg, vagy egyéb krónikus megbetegedésben szenvednek, továbbá a 60 éven felüli szociális gondozottak. Védőoltásban részesülnek továbbá, akik foglalkozásuknál fogva könnyebben ki vannak téve influenzás fertőzésnek. orvosok, egészségügyi dolgozók, pedagógusok stb.

Az egészségügyi tanács szerint táplálkozásunk lehetőleg minél több fehérje- és C-vitaminús ételből álljon az őszi-téli időszakban. Fogyasszunk minél több gyümölcsöt, különösen ajánlatosak a csipkebogyó-készítmények, s természetesen mindenkor öltözködjünk az időjárásnak megfelelően.

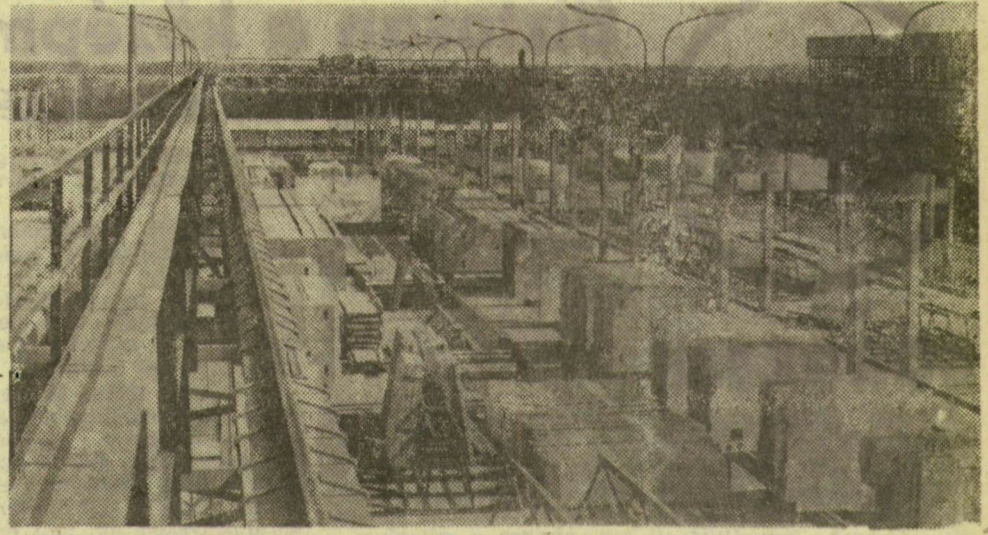
Erősítik a Bodrog védővonalát

Az Északmagyarországi Vízügyi Igazgatóság dolgozói jövőre tovább folytatják a Bodrog védővonalának meg-

Dosztójevszkij-kiállítás

Dosztójevszkij születésének 150. évfordulójára a Szegedi Tanárképző Főiskola orosz nyelv és irodalom tanszékén — Murai Teréz és Németh Erzsébet tanársegédek rendezésében — kiállítás nyílt. Anyagában — az író életét bemutató fotódokumentumok, műveinek orosz és magyar nyelvű kiadásai, a munkásságát értékelő század eleji és mai monográfiák, tanulmányok mellett — számos, a regényei sajátos világát tükröző illusztráció is található.

Külön tablón kaptak helyet a művei nyomán készült filmek részleteit ábrázoló kockák, valamint a szegedi sajtóban (1903 óta) megjelent művei, és a helyi sajtóban róla szóló írások, melyek sorát Juhász Gyula emlékeztető centenáriumú cikke nyitja meg.

A házgyár születése

3. Készen áll a házgyár, ma ünnepélyesen felavatják. Az ott dolgozó emberek is izgatóbbak, ünnepélyesebbek már napok óta. Csinosítják a környezetet, a nagycsarnok oldalánál ásnak, geteblyéznek, fűmagot vetnek. A munkaruha is tisztább, a szerszámok is, a gépek is úgy ragyognak, ahogyan ünnepnapon szokás. Jó lenne, ha ebből a rendből és tisztaságból mindent megöriznének a dolgozók hétköznapokra.

A már megkezdődött termelőmunka persze nem szünetel. Csendesben fut a daru, csápján egy lakószoba oldal-fala lóg. A „vizesblokkot”, vagyis a lakások fürdőszobáját asszonyok takarítják, de előbb a fehér csempéket ragasztják a belső falakra. Így igazán kényelmesen lehet lakásokat építeni. A gözölő, érlelő kemencékben a panelek erősödnek. Mind a hat hajóban szorgalmasan végzik munkájukat az emberek. Aki még nem látott házgyárat, napokig elnézelődhet, érdekes, szemre is szép látvány a hatalmas gyártócsarnok, amelyet hat széles hajó — mindegyik „plafonján” nagy teherbírási darupálya — oszt el a technológia sorrendjében.

KIE AZ ÉRDEM?

Megírtuk, ötszáznál több vállalat, gyár, szervezet, intézet működött közre. Hogy kié az érdem a felépítésben? Ezt nem lehet egyetlen vállalat, vagy egyetlen ember számlájára elkönyvelni. A generálkivitelező megbízottja Garay Andor építésmérnök volt. Valójában ő irányította az építkezést, de a reális szemléletű fiatal ember azonnal figyelmeztet, hogy őt nem is említsem, hiszen az építkezésből semmi sem lett volna, ha nem segít szívesen ezren. Egész sereg irányító, vezető szakember és mindenki, akinek valamilyen része volt az építkezésen.

— Nem én csináltam egyedül — mondja —, se kivételtem nem voltam. A DÉLEP vezetői, Sipos Mihály igazgató, Mácsai Lajos, a házépítő kombinát vezetője, a többi generálkivitelező meg-

bízottja, és akik itt dolgoztak, általában 500—1000 fő között mozgott átlagosan a házgyárat építő emberek száma. Az érdem tehát mindenkié! Említenem kell Szőgi Lászlót, aki az építkezés idején a beruházási irányító ÉPBER megbízásából ellenőrizte és irányította a munkákat. De különben a sok fő- és alvállalkozó kapcsolata ezerféleképpen alakult, volt olyan cég, amely a DÉLEP-pel alvállalkozói jogviszonyban volt, de ugyanakkor egy másik vállallattal fővállalkozói jogkört alakított ki.

Garay Andor talán fiatalos arcát akarja komolyabban alakítani kis körszakállal, de ez mindig csak külső marad. A rátermettséget, a hozzáértést pedig nem a külső határozza meg, sem a kinézet, sem az öltözet. Mindezt azért jegyeztem meg, mert Garay Andor portréjához a következők is hozzátartoznak: hat éve végezte el a műegyetemet, s hirtelen beleszóppent komoly építkezési feladatok kellős közepébe. Ő irányította a gumigyárat, a Patyolat, a tejüzem felépítését, s amit mondja:

— A házgyári építkezés volt a legnagyobb munka az életemben, s most, hogy kész lett, kineveztek vezető-jének.

Később is elhárít minden érdemet önmagától. Megemlíti Vársárhelyi Ferenc statikust, aki a tervezők megbízásából a helyszíni művezetést végezte. Dicsőően szól Szotyi Nagy Mihály tervező mérnökről.

— Az építéstervező nagyon jól fogta meg az épület kialakítását. Láttam már néhány házgyárat, de itt tapasztalom, hogy szerencsés volt a megoldás minden tekintetben, színben és tömegében egyaránt. A jó terv után nem nehéz a kivitelezői munka. Merem állítani, hogy az itt dolgozó emberekre is jó hatással van az épület és a szindinamika, s remélem, ilyen környezetben a munka is örömet szerez majd.

MILYENEK A LAKÁSOK?

— A tárolóteremben sok panelt lehet látni, sőt köztudott, hogy a tarjánai városnegyedben már a szegedi házgyár termékeiből építettek fel egy ötszintes lakóházat. Önnek, mint a házgyár felelős vezetőjének, mi a véleménye a gyártmányok minőségéről?

— Csak jól lehet mondani, de nem öndicséres vezet ebben, hiszen a panelek önmagukért beszélnek. A hivatalos minősítés kedvező, a gyártás során keletkezett sejtelt mennyisége a törhető alatt van. Azt hiszem, ennyivel elégedettek lehetünk.

A Szegedi Házgyárban készített lakások tervezésénél figyelembe vettük az új gázrendelést, valamint a városi tanácsnak a lakások alapterületére vonatkozó igényét. Így az itt készített lakások átlagos alapterülete nem 50,3 négyzetméter lesz, hanem 57,7 négyzetméter. Így az új házgyár termelési kapacitása évente körülbelül 2300—2500 lakás lehet. Kétféle adatot is emlegetnek, de alighanem azok kizárólag a szakembereknek mondanak

valamit. Egyik: 120 ezer négyzetméter alapterületű készítenek, másik: 90 ezer négyzetméter lakóterületű lakást. Alighanem jobb az „egyeses beszéd”, az első számadat: egy ilyen házgyár 2500 darab lakást gyárthat le minden esztendőben. Bár csak mind itt, Szegeden építenék fel és lakásként!

TELJES ÖSSZ-KOMFORT

A házgyári termékekből összeállított lakásoknál aligha kereskedik vita a minősítést illetően. Már az indulásnál öt lakástípust készíthetnek, s az alkatrészekből négy- és tizemeletes házakat szerelnek össze. Egy-egy lakásban 4—5—6 személy lakhat kényelmesen. Minden lakásban beépített szekrényeket találunk, a konyha is teljesen felszerelt, s a fürdőszoba is. Az épületek homlokzata időtálló műszakozúalak anyagú, kimosott műkö. Egy mondatlall kifejezve, teljes össz-komfortot találnak majd a szegedi gyár termékeiből összeállított lakásokban a családok.

Egy tájékoztatóban olvastam, hogy ha a házgyár teljes kapacitással termel, akkor folyamatosan lesz annyi lakás, hogy az égető lakásgondokat meg lehet oldani Szegeden és a környéken levő városokban, falvakban. S ez nem csupán a lakásszám növekedését jelenti majd, hanem azt is, hogy a korábbi évek kis alapterületű egyszobás, hiányosan felszerelt lakásaival szemben nagyobb alapterületű, 2—3 szobás lakások épülhetnek korszerű technológiával, s magas felszereltséggel.

Nem akar ünnepontás lenni a befejezés, de egy gondolatot el kell mondani. Itt van tehát a szép és modern új házgyár, amely képes 2500 lakást gyártani évente. Fel tudjuk-e vajon használni ezt a lehetőséget, mennyi lakást tudunk évente felépíteni? A teljes kapacitást aligha igényelhetjük lakások céljaira, hiszen annyi pénze nincs a tanácsnak. Már előre látóak a házgyár gazdái, tervezgetik, hogy a rugalmas gyártástechnológiát miként alkalmazhatják olyan panelek gyártására is, amelynek a végeredménye szálloda, kollégium, vagy azokhoz hasonló épület lenne. S már mondogatják, hogy nincsen elegendő előkészített terület, ahova kiszállítják a paneleket és összeszerelik a lakóházakat. Nagy felelősséggel és gondalattal kell összefogni mindenkinek, elsősorban természetesen a városi tanácsnak, a tervezőknek és az építőknek, nehogy az elkészült szegedi házgyárban bekövetkezzék a miskolciak esete: csökkent kapacitással termelnek, mert nincs hál elhelyezni a lakásokat.

Gazdag István

Magyar—olasz gazdasági együttműködés

Mario Zagari, Olaszország külkereskedelmi minisztere — aki november 7-től 11-ig hivatalos látogatást tett Magyarországon — csütörtökön elutazott Budapestről. Magyarországi útja során megbeszéléseket folytatott dr. Timár Mátyással, a kormány elnökhelyettesével. Találkozott Bondor József építésügyi és városfejlesztési miniszterrel, Keszér Jánosné könnyűipari miniszterrel, dr. Székér Gyula nehézipari miniszterrel és Bacsoni

Jenővel, a külkereskedelmi miniszter első helyettesével. A tárgyalásokon a két ország közötti gazdasági együttműködés, a külkereskedelmi forgalom, valamint a kooperáció kizselerítésének lehetőségeit vizsgálták meg.

A Ferihegyi repülőtérén búcsúztatására megjelent Udvardi Sándor külkereskedelmi miniszterhelyettes. Jelen volt dr. Mario Franz, az Olasz Köztársaság budapesti nagykövete is.

Madárkák

Az új magyar film alkotója, Bőszörményi Géza elsőfilmes rendező. Egy mérnöki diploma megszerzése és több esztendő munka után tért át a filmhez. A Madárkák azonban egyáltalán nem emlékeztet az elsőfilmes rendezők munkáira. A fiatalok, amikor először rendeznek, formátlanul és robbanásszerűen adják elő mondanivalójukat, inkább természetijelenséghez, vulkanikus kitöréshez, árvízhez, forgószélhez, mint valamiféle zárt rendet képviselő műalkotáshoz hasonlóan. Bőszörményi kivétel. Filmjét fölülményes biztonság, elegáns formakészesség, s olyan stílusjegyek jellemzi, mintha a szakma minden titkát ismerő, rutinosan játszó „öreg róka” készítette volna.

Igaz, a Madárkák meg-előzte egy másik film, amelynek munkálataiban részt vett az Ismeri a szandi-mandit. De abban csak mint forgatókönyvíró dolgozott, felesége, Gyarmathy Lívia rendezte a filmet. A Madárkákban megváltozott a szerep: itt a feleség írta a forgatókönyvet.

A film két falusi kislány történetét meséli el, akik megunván falusi életüket, elindulnak Pestre, munkát és férjet szeretni. Közben mindaz megtörténik velük, ami ilyenkor történni szokott, az első csóktól az abortuszon át a házasságig.

Ez egyébként visszavezet a faluba, s ezzel formailag is erőteljesen zárja le a kompozíciót.

A történet hétköznapi. Nem is ez az érdekes a filmben, hanem az a mód, ahogyan a rendező a cselekményt előadja, ahogyan a figurákat megformálja. A groteszk előadásmód, amelynek szinte magasiskoláját adja ez a film, ha nem is teljesen idegen a hagyományoktól, a magyar filmstílustól, kissé szokatlan. A tradíciók szerint mi a rendezőtől azonosulást várunk. A groteszk viszont kikapcsol, eltávolodás, Bőszörményi is kívülről nézi a két falusi kislány alakját, történetét, s ez azért nem az ő magánügye, mert ezzel a rendezői magatartással a néző számára is lehetetlené teszi az azonosulást.

Ez a kívülről néző persze nem közömbösség. A groteszk lényege, hogy azokat az emberi magatartásformákat, amelyeket mi általában ünnepélyesnek hiszünk, vagy azt szeretnénk, hogy mások ezt higgyék rólu, leleplezzve, valódi értékükben mutatja be. Milyen ünnepélyes, magasított például egy esküvő! A film — ezért groteszk —, viszont egyáltalán nem ilyennek látattja, hanem bemutatja kicsinyességét. S ezzel neveltségessé teszi.

Ezeknek a jeleneteknek a feszültsége erős, mert a groteszk igazi területe az

ünnepélyesség és környéke. Ahol ez hiányzik, ott a groteszk talajtalán. A Madárkák legjobb részei is éppen azok, ahol intenzív az efféle érzelmi töltés, és az ábrázolás kontrasztja.

Mint minden filmünkben, ebben is kitűnőek a színészi alakítások. Mindenekelőtt a két főszereplő, a nagyon tehetséges Schütz Ilia, és a nagyon szép Bánsági Ildikó, akik egyébként ebben a filmben látunk először, lévén még főiskolások.

Ö. L.

Új filmek

Ki tud többet?

Nemzetközi ifjúsági pályázat

A bolgár ifjúsági örökséreszt mozgalom 50. évfordulója alkalmából a Bolgár Vöröskereszt két nemzetközi pályázatot hirdetett. Ki tud többet Bulgáriáról és a Bolgár Vöröskeresztől? 19 kérdésre kell választ adni, s néhány feladatot megoldani. Az iskolában kiosztásra kerülő versenylapokat, melyekre a válaszok kerülnek, orosz, francia, angol, spanyol és magyar nyelven lehet kitölteni. A Japán versenyneve, címe, életkora, iskolája nevének és pontos címének is rajta kell lennie. A pályázat második része

az „Aranyceruza” rajz-, képm-, valamint kézimunkaverseny. A válaszokkal együtt kell eljuttatni a rajzot, a képet, a kézimunkát, amivel a versenyző benevezett, a megyei Vöröskereszt címére, Szegedre, Tábor utca 2. szám alá. A határidő 1972. február 20. A legjobb, a legpontosabb válaszok beküldőit a Bolgár Vöröskereszt a következőkkel jutalmazza: az első díj 7 napos kirándulás Bulgáriába. Az öt második díj egyenként mintegy 1500 forint értékű tárgyjutalom, az öt harmadik pedig személyenként 800 forintos ajándék.

Lapunk is szívből gratulál az elkészült szegedi házgyár minden dolgozójának, azoknak, akik bármilyen módon is, de elősegítették, hogy idő előtt csatasorba álljon a régóta óhajtott üzem. Jó munkát, s reméljük, sok-sok szegedi és környékbeli család számára szereznek életre szóló örömet szorgalmas munkájukkal.